

Education
Scotland
Foghlam Alba

Education
Scotland
Foghlam Alba

SABHAL
MÒR OSTAIG

Ionad Nàiseanta Cànan is Cultar na Gàidhlig

University of the
Highlands and Islands
Oilthigh na Gàidhealtachd
agus nan Eilean

Tràth ionnsachadh, tràth bhuannachdan ann a bhith a' lùghdachadh a' bheàrn coileanaidh ann am Foghlam tro Mheadhan na Gàidhlig (FMG)

Joan Esson

Neach-sgrùdaidh na Banrigh airson Foghlam

Scottish Government
Riaghaltas na h-Alba
gov.scot

Do luchd-ionnsachaidh na h-Alba, le luchd-foghlaim Alba For Scotland's learners, with Scotland's educators

Amasan an t-seimineir

- Gus taic a thoirt do phlanadh ro-innleachdail ann am FMG, bruidhnidh Mgr Iain Swinney BPA, An Leas Phrìomh Mhinistear agus Rùnaire a' Chaibineit airson Foghlam aig an toiseach
- Co-roinn soirbheachasan agus dùbhlain uairean an-asgaidh Tràth Ionnsachadh agus Cùram Chloinne FMG
- Co-roinn modhan-obrach stèidhichte air fuasgladh, gu bhith a' toirt taic do chur an-sàs, a' gabhail a-steach tairgse Sabhal Mòr Ostaig airson na h-ire nas sine
- Brosnachadh tuilleadh planadh airson Tràth Ionnsachadh agus Cùram Chloinne FMG (ELC)

Education
Scotland
Foghlam Alba

Scottish Government
Riaghaltas na h-Alba
gov.scot

Mgr Iain Swinney MSP, An Leas Phrìomh Mhinistear agus Rùnaire a' Chaibineit airson Foghlam

“Feumaidh a’ Ghàidhlig a bhith na pàirt chudromach den Ghàidhlig san là an-diugh agus san àm ri teachd”

Iain Swinney

Do luchd-ionnsachaidh na h-Alba, le luchd-foghlaim Alba For Scotland's learners, with Scotland's educators

Tràth ionnsachadh, tràth bhuannachdan ann a bhith a’ lùghdachadh a’ bheàrn coileanaidh ann am Foghlam tro Mheadhan na Gàidhlig (FMG)

Joan Esson, Neach-sgrùdaidh na Banrigh
airson Foghlam

Scottish Government
Riaghaltas na h-Alba
gov.scot

Do luchd-ionnsachaidh na h-Alba, le luchd-foghlaim Alba For Scotland's learners, with Scotland's educators

Stèidh-fianais agus modh-obrach airson an taisbeanadh seo mu uairean a-bharrachd an-asgaidh airson ELC

- Rinn Luchd-sgrùdaidh na Banrigh (HMI) agus Luchd-sgrùdaidh a' Chùrainn, lèirmheas air deuchainnean mu dhiofar mhodailean airson a bhith a' cur 1140 uairean an sàs. B' ann air **càileachd** a bha HMI a' toirt sùil.
- Bha na lèirmheasan stèidhichte air fèin-luachadh nan suidheachaidhean fa-leth. Chaidh iad sin a chleachdadh gus conaltraidhean structaraichte a chumail le raon de luchd-ùidh.
- Tha an fhianais gu ìre mhòr air na bhathar a' faicinn sna suidheachaidhean. Airson tuilleadh fiosrachaidh, thoiribh sùil air a' phàipear: “Luachadh air Lìbhrigeadh Tràth Ionnsachadh agus Cùram Chloinne”.
- Tha an taisbeanadh seo cuideachd a' cleachdadh fianais bho sgrùdaidhean HMI.

An uair a bhithear a' cur air chois uairean ELC a bharrachd, stèidhich an lèirsinn le aithris soilleir airson FMG de dh'àrd-chàileachd

- Is e ionnsachadh de dh'àrd-chàileachd tro làn bhogadh is cluich a tha ann an ELC FMG.
- Is e ionnsachadh a tha a' dol ceum air cheum is ro-leantainneach a tha ann a leigeas le clann a bhith a' cluinntinn is a' gabhail a-steach deagh Ghàidhlig, fad na h-ùine, tro obair sgileil an luchd-obrach.
- Tha fèin-fhiosrachaidhean làidir cànanain ga dhèanamh comasach dhan chloinn a bhith ag ionnsachadh na Gàidhlig. Bidh iad an uair sin a' cur an cèill is a' cleachdadh na Gàidhlig gus builean a' Churraicealam airson Sàr-mhathais air fad a choileanadh.
- Tha modalan eile a tha a' lagachadh nan slatan-tomhais. Chan eil iad mar FMG a tha làidir is seasmhach.

Cùm sùil air CARSON a thaobh FMG

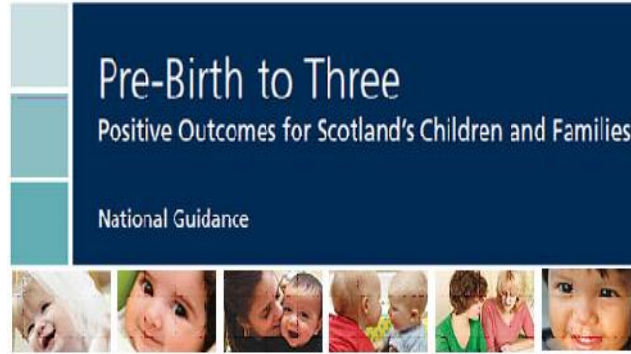
- “Tha dleastanas air ùghdarrasan foghlaim a bhith a’ brosnachadh agus a’ toirt taic do Fhoghlam Gàidhlig”
Stiùireadh air Foghlam Gàidhlig, 2017
- Tha pàrantan a roghnachadh an seòrsa foghlam seo.
- Tha làn chòir aca air sàr-mhathais agus co-ionannachd.
- Tha seo mar phàirt de bhith a’ lùghdachadh a’ bheàirn ann an coileanadh, is a’ stiùireadh inbhean nas àirde ann am FMG.

Dearbh atharrachadh, gabh deagh shùim de bhith a' measadh riosg.

How good is our early learning and childcare?

February 2016

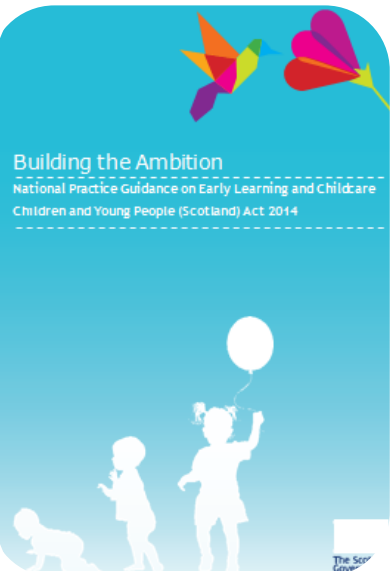

Ciamar a tha sinn a' dèanamh?

Ciamar a tha fios againn?

Dè a tha sinn a' dol a dhèanamh a-nis?

**Planaichean Gàidhlig
Planaichean Seirbheis
Planaichean
Sgoile/suidheachadh
Planaichean Leasachaidh**

Prìomh loidhnichean ceannardais

- Tha e cudromach gum bi àrd-stiùirichean an urra ri planadh ro-innleachdail nan 1140 uairean
- Chunnaic sinn deagh chleachdadh de fhèin-luachadh gu sònraichte a thaobh na Gàidhlig far an robh e comasach do dh'ionadan leasachaidhean a chomharrachadh air an son fhèin. Chomharraich seo cuideachd gun robh mòran dhùbhlain air thoiseach airson FMG.
- Bha pàrantan deimhinneach mu bhith an sàs ann an cur an cèill nan 1140 uairean.

Prìomh loidhnichean ceannardais

- Bha cuid de chothroman a bharrachd ann gus ionnsachadh proifeiseanta a stiùireadh. San fharsaingeachd, tha feum ann airson ionnsachadh proifeiseanta a tha nas cuimsichte.
- Is e dùbhlán a tha ann a bhith a' fastadh luchd-obrach de dh'àrd-chàileachd.
- Uaireannan, bha clann ann am FMG a' faighinn nas lugha den ionnsachadh tro Ghàidhlig.
- Mhothaich sinn deagh chleachdadh den phrògram nuadh phreantasachd. Tha sinn a' cur fàilte air a' bhun-phreantasachd ann an cùram chloinne a bhith ri fhaotainn aig an ìre as sine.

Prìomh loidhnichean a thaobh ceannardas a' churraicealaim

- Tha clann a' dèanamh adhartas nas fheàrr ann a bhith ag ionnsachadh na Gàidhlig. Dh'fhaodadh seo a bhith air innse na b' fheàrr ann an gearr-iomraidhean.
- Tha luchd-cleachdaidh a' togail suas ealantas ann am planadh airson uairean nas fhaide. Tha barrachd ionnsachadh ann air a' bhlàr a-muigh, a' gabhail a-steach làraich air falbh on sgoil.
- Tha cur a-steach thidseir a thaobh planadh feumail. Feumar tuilleadh mu leantaileachd agus co-thàthadh.

Prìomh loidhnichean a thaobh ceannardas a' churraicealaim

- Obair com-pàirteachais mhath agus a' cleachdadh prògraman nàiseanta, leithid Bookbug.
- Suidheachadh àite-obrach a' lùghdachadh làn bhogadh.
- Ann am foghlam tro mheadhan na Beurla, leis gu bheil clann ag ionnsachadh beagan Gàidhlig tha cuid de phàrantan air FMG a roghnachadh.

An dealbh nàiseanta: dè a' bheàrn a tha sinn a' feuchainn ri lùghdachadh?

A' bheàrn anns a' churraicealam FMG

“Tha a' bheàrn eadar clann bho dhachaighean le teachd-a-steach ìosal agus teachd-a-steach àrd a' tòiseachadh gu math tràth. Mun àm a ruigeas iad aois 5, tha e 10–13 mìosan. Tha buileachadh nas ìsle ann an litearrachd agus àireamhachd ceangailte ri dìth tron bhun-sgoil. Mu aois 12–14 (AS2), tha clann bho sgìrean nas fheàrr dheth a dhà uimhir nas dualtaich dèanamh nas fheàrr ann am matamataig. Tha buileachadh aig 16 (aig deireadh AS4) air èirigh san fharsaingeachd, ach tha beàrn chudromach agus leantaileach a' mairsinn eadar bhuidhnean”

Tùs:

Joseph Rowntree Foundation : Closing the attainment gap in Scottish education
air an eadar-lion

<https://www.jrf.org.uk/sites/default/files/jrf/migrated/files/education-attainment-scotland-summary.pdf>

Education Scotland Foghlam Alba

Denholm House

Almondvale Business Park

Almondvale Way

Livingston EH54 6GA

T +44 (0)131 244 5000

E enquiries@educationscotland.gsi.gov.uk

#Gaelic

Do luchd-ionnsachaidh na h-Alba, le luchd-foghlaim Alba For Scotland's learners, with Scotland's educators